

Communicatie- en participatiestrategie Omgevingsvisies Best, Veldhoven, Waalre Denkfase en Durffase

Versie d.d. 8 juni 2020

1. Communicatie en participatie Omgevingswet

De kernboodschap 'Samen ruimte maken' is onze grondhouding van waaruit we het gesprek aangaan met onze inwoners: met elkaar, meeweten en meedenken, transparantie en heldere verwachtingen. In de manier van communiceren laten we zien hoe we als gemeenten om willen gaan met de Omgevingswet.

De omgevingsvisie is één van de instrumenten van de Omgevingswet, en wordt door de gemeenteraad vastgesteld. De Omgevingsvisie legt alleen de gemeenteraad zelf verplichtingen op en bevat geen regels voor burgers, bedrijven of andere overheden. In de Omgevingsvisie worden de ambities bepaald, welke vervolgens juridisch zullen worden vertaald in het Omgevingsplan, een ander instrument van de Omgevingswet.

De algemene principes en vertrekpunten van de communicatie en participatie zijn ongewijzigd ten opzichte van de Communicatie- en participatiestrategie van de Droomfase. Daar verwijzen we dan ook naar. Voor de juiste context van dit document herhalen we hier wel de vier fases van het omgevingsvisietraject:

Fase 1: Dromen (december 2019 - maart 2020)

In de eerste fase leggen we de basis voor de inhoudelijke uitwerking en het ontwikkelproces van de omgevingsvisie. Dit is de fase waarin we de toekomst actief gaan verkennen en op zoek gaan naar de dromen die leven in Veldhoven, Waalre en Best en de trends en ontwikkelingen die we op ons af zien komen in die toekomst. Ook kijken we naar het nu; wat is het bestaande beleid in de gemeenten en hoe verhoudt dit zich tot ontwikkelingen en doelen van de Omgevingswet? Dit is de fase waarin we een **Beleidsinventarisatie** en **Trendverkenning** maken met de beleidsteams en waarin we de droombeelden van inwoners, ondernemers, stakeholders en bestuur verzamelen en verwerken in een **Droombeelden notitie**.

Fase 2: Denken (april 2020 - juni 2020)

De tweede fase is de denkfase, en kunnen we ook de confrontatiefase noemen. de opgehaalde dromen worden met elkaar geconfronteerd en partijen worden uitgedaagd om een koers uit te zetten en keuzes te maken. Hoe verhouden de dromen zich tot trends, ontwikkelingen en de opgaven die voorliggen? Wat zijn de kernopgaven, wat zijn de centrale ambities? De uitkomsten vertalen we in een **notitie Kernopgaven** per gemeente.

Fase 3: Durven (juli 2020 - september 2020)

In de durffase vertalen we de uitkomsten van de Kernopgaven notitie in een **Strategisch Keuzedocument** voor de afzonderlijke gemeenten,. Hiermee zetten we de lijnen uit voor de omgevingsvisies. Waar liggen, vanuit de kernopgaven en ambities, de kansen en welke keuzes liggen voor? Dit is een fase waarin we een belangrijke rol voor de raden zien.

Fase 4: Doen (oktober 2020 - februari 2021)

In de laatste fase ontwikkelen we op basis van de Ontwikkelperspectieven de uiteindelijke **Omgevingsvisie**. De belangrijkste eerste stap is om de hoofdlijnen concreter te maken door de 'hoe' vraag te beantwoorden. We ontwikkelen stapsgewijs de omgevingsvisie en betrekken daarbij weer de inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties / verenigingen en ketenpartners.

Uitwerking per fase

Iedere fase bij de totstandkoming van de Omgevingsvisie krijgt een aparte uitwerking in een communicatie- en participatieplan. Voorliggend plan is de uitwerking van de tweede en derde fase van het participatieproces: de Denkfase en Durffase. Omdat de participatie zowel over de Notitie Kernopgaven als het Strategisch Keuzedocument gaat, hebben we deze fases samen genomen.

Kernboodschap Denkfase en Durffase

In de Denk- en Durffase leggen we de inhoudelijke basis voor de Omgevingsvisie door vast te stellen wat we de komende jaren in de fysieke omgeving moeten doen (en laten) om in 2040 de gemeente te zijn die we willen zijn. We bepalen de thematische speerpunten en maken keuzes die op de lange termijn doorwerken.

2. Uitwerking Denkfase en Durffase

In de 'Denkfase' en 'Durffase' worden de opgehaalde dromen met elkaar geconfronteerd en worden partijen uitgedaagd om een koers uit te zetten en keuzes te maken. Hoe verhouden de dromen zich tot trends, ontwikkelingen en de opgaven die voorliggen? Wat zijn de kernopgaven, wat zijn de centrale ambities, waar liggen de kansen en welke keuzes liggen voor? Uitkomst van deze twee fasen is de notitie Kernopgaven en het Strategische keuzedocument. De participatie heeft als doel om de kernopgaven aan te passen, aan te scherpen en te verbeteren, en de gevolgen van de keuzes inzichtelijk te maken.

Onderstaand is per doelgroep uitgewerkt hoe zij in de Denkfase en Durffase betrokken worden:

1. Bestuur: gemeenteraad en college

Op 16 juni in Best en Veldhoven en op 30 juni in Waalre vindt er een strategische collegevergadering plaats. Op 18 juni vindt een interactieve raadsbijeenkomst plaats. Vanwege de coronamaatregelen is dit een online bijeenkomst voor iedere raad afzonderlijk. We sluiten aan bij het vergadersysteem van de betreffende raad, voor zover mogelijk.

De colleges en raden kunnen via een raadsinformatienota kennis nemen van de documenten uit de Droomfase, en zien hoe een eerste afweging is gemaakt in de conceptnotitie Kernopgaven. Deze wordt toegestuurd. In deze notitie is tevens een doorkijk opgenomen naar de ambities en de ruimtelijke keuzes die hieruit voort kunnen vloeien.

Het doel van deze bijeenkomsten is bestuurlijk gevoel te ontwikkelen bij de kernopgaven waar we voor staan op basis van de dromen die opgehaald zijn in de eerste fase en de beschreven trends en ontwikkelingen. Ook is het doel om op basis van deze opgaven de ambities te formuleren en vanuit de kernopgaven stil te staan bij de strategische ruimtelijke keuzes die op basis hiervan kunnen worden gemaakt. Afhankelijk van de opbrengst van deze bijeenkomsten kan de conceptnotitie worden aangepast voordat deze met de doelgroep inwoners, ondernemers en jeugd wordt besproken.

In september wordt in een strategisch college over de daadwerkelijk te nemen strategische keuzes gesproken. De raden worden hier op een beeldvormende avond op 24 augustus (Best), 26 augustus (Veldhoven) en 3 september (Waalre) over bijgepraat, om er eind oktober/begin november een besluit over te nemen.

2. Interne organisatie

In de Droomfase is met de beleidsteams gesproken tijdens het ophalen van de beleidsinformatie en trends & ontwikkelingen. In de Denkfase houden we een online bijeenkomst met de ketenpartners op 9 juni en nodigen hierbij die beleidsmedewerkers uit die een duidelijke link hebben met deze ketenpartners. De overige (grote groep) medewerkers uit het beleidsteam vragen we om per mail te reflecteren op de kernopgaven, ambities en ruimtelijke keuzes in de notitie.

Ook organiseren we nog een aparte (digitale of fysieke) bijeenkomst voor de beleidsteams over strategische keuzes rond de zomer.

3. Inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en belangenverenigingen

Bij het eerste (brede) Atelier2040 hebben we deelnemers gevraagd om zich aan te melden voor het tweede Atelier. Dit zou eigenlijk in april plaatsvinden en is uitgesteld vanwege de coronamaatregelen. Hierover hebben we de aangemelde deelnemers geïnformeerd. Tijdens het tweede Atelier wordt aan de hand van de opbrengsten van de Droomfase de koers bepaald voor de strategische en ruimtelijke keuzes die gemaakt moeten worden. Vooraf sturen we een versimpelde versie toe van de conceptnotitie Kernopgaven op max. 2 A4. De deelnemers kunnen het verhaal lezen en kennis nemen van de kernopgaven (die we dan thema's noemen). In het Atelier gaan we de deelnemers vragen naar hun ideeën bij en aanvullingen op de ambities en strategische keuzevraagstukken. Ook vragen we om een doorkijk naar wat relevant is voor bepaalde gebieden en lichten we er een aantal specifieke gebieden (bijv. buitengebied, centrum) uit.

De bijeenkomst wordt breed en online georganiseerd. De mensen die zich al hebben aangemeld, informeren we over datum en opzet. Daarnaast nodigen we inwoners, en met nadruk jongeren, uit om mee te doen. We verwijzen naar de gemeentelijke website voor meer informatie.

Online betekent in dit geval ook een beperking van het aantal deelnemers tot maximaal 60. Bij meer aanmeldingen kijken we of het organiseren van een extra sessie mogelijk is. De bijeenkomst begint met een plenair algemeen deel. Vervolgens komen er twee rondes waarin deelnemers kunnen aansluiten bij een thema. Hun keuze geven ze vooraf door. Voorafgaand aan het tweede Atelier2040 stellen we voor de deelnemers het Droombeeldendocument en de eenvoudige versie van de concept notitie Kernopgaven online beschikbaar.

Door inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en (belangen)verenigingen bij de ontwikkeling van de Omgevingsvisie te betrekken en hen de ruimte te geven om mee te denken, neemt het draagvlak voor en de kwaliteit van de omgevingsvisie toe. Het participatiedoel met deze doelgroep is het overbrengen van de bedoeling van de omgevingsvisie, het managen van de verwachtingen en het mee laten denken. Ook daarom is een goede terugkoppeling per fase nodig: waarom krijgen bepaalde keuzes wel een plek in de omgevingsvisie en waarom niet.

4. Jeugd en jongeren

Jongeren (met name tussen de 16 en 30/35 jaar) spreken we expliciet aan om mee te doen aan het tweede Atelier. We verwachten dat de online mogelijkheid het meedoen toegankelijker maakt voor deze doelgroep. Maar we bereiden ook voor om de doelgroep via hun social media te bevragen. Ook moeten de onderwerpen en een deel van de stellingen juist voor deze groep aantrekkelijk zijn. De straatinterviews die in de Droomfase in Veldhoven zijn gehouden en gefilmd, bieden hier aanknopingspunten voor.

De jeugd tot 12 jaar benaderen we in deze fase niet afzonderlijk. In de Droomfase hebben we dit wel gedaan omdat dit goed aansloot bij hun belevingswereld. Het doel was om deze doelgroep bewust te maken van de omgeving waarin ze leven.

5. Ketenpartners

De ketenpartners zijn de professionele partijen, met vaak specialistische kennis en expertise, zoals de provincie, Waterschap de Dommel, omliggende gemeenten, GGD, Omgevingsdienst en Veiligheidsregio. Op 9 juni organiseren we een online bijeenkomst,

waarbij we ook de relevante beleidsmedewerkers van de gemeenten uitnodigen. We vragen de aangemelde aanwezigen om hun mening en ideeën te geven over de dan beschikbare (concept)notitie Kernopgaven en Strategische keuzes.

Bovenstaande betekent het volgende voor de communicatie en participatie van de verschillende doelgroepen in de Denk- en durffase:

Doelgroepen	Informeren	Participeren
Bestuur	<p>We informeren colleges en raden over voortgang, inhoud en besluitvorming, met tussenproducten en bijeenkomsten, middels:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Droombeeldendocument, Notitie trends & ontwikkelingen en Notitie Beleidsinventarisatie Bestaand Beleid ▪ Toehoorder tweede Atelier2040 ▪ Notitie kernopgaven 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Strategisch college over notitie Kernopgaven en Strategische keuzedocument, op 16 juni (Best, Veldhoven) en 30 juni (Waalre) ▪ Interactieve sessie gemeenteraden op 18 juni ▪ Strategisch college over Strategisch keuzedocument, op 8 september (Best en Waalre) en 1 september (Veldhoven) ▪ Raadsbijeenkomsten strategisch keuzedocument 24 en 26 augustus en 3 september.
Interne organisatie	<p>We informeren de interne organisatie periodiek over de voortgang van het omgevingsvisieproces. Ook delen we mijlpalen en successen:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Intranet Algemeen via nieuwsbericht en meer diepgang voor betrokken collegas in de groep/bij project 	<p>De relevante beleidsafdelingen worden betrokken bij de ontwikkeling van alle (tussen)producten (meewerken en meedenken):</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Overleg met ketenpartners over kernopgaven ▪ Consultatie per mail ▪ Tweede Atelier2040 ▪ Brede bijeenkomst over strategische keuzen
Inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en (belangen) verenigingen	<p>We nodigen uit en informeren over de stand van zaken:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Pagina website ▪ Gemeentelijke pagina lokale media ▪ Social media kanalen gemeente ▪ Persberichten, indien relevant ▪ Persoonlijk via de mail uitnodigen ▪ Terugkoppeling uitkomsten Tweede Atelier 2040 	<p>Inwoners en ondernemers kunnen meedenken over de omgevingsvisie:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Tweede Atelier2040 (brede participatie, online, aanmelding)
Jeugd, jongeren	<p>We brengen de omgevingsvisie onder de aandacht:</p>	<p>Jongeren 16-35 expliciet aandacht vragen om mee te doen met Atelier2040 online. Aanvullend kunnen social media</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Instagram en FB 	ingezet worden om bijv stellingen uit te zetten.
Ketenpartners	<p>We informeren over de stand van zaken en tussenproducten:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Droombeeldendocument, notitie Trends & Ontwikkelingen ▪ Concept Notitie Kernopgaven 	<p>Ketenpartners kunnen meedenken over de omgevingsvisie:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Aparte online bijeenkomsten